

N O R G E S VÄRT L A N D

ar 1. Oslo, torsdag 13. januar 1944.

4. årg.

DETTE ÅRSKIFTE er det siste årsskifte vi opplever som okkupert land. Det er vår faste overbevisning at året 1944 vil bringe den endelige seier for de allierte på den europeiske krigsklasse. Tysklands ressurser holder på å tømnes ut, mens England, Amerikas og Russlands militære og økonomiske kraft stadig stiger. Året 1943 bragte det store vendepunkt i denne krigen. Ved Stalingrad ifjor led tyskerne det største militære nederlag som tysk historie vet å nele om. Ved opprenningen i Nord-Afrika og Italias yndelige og latterlige sammenbrudd fikk det tyske folk for første gang en alvorlig kjønkle av at det bører samme vei i denne krigen som i den forrige. Nazistene forteller nu tyskerne at de må holde ut først en tapt krig vil bringe større lidelser over landet enn de det tyske folk er utsatt for under krigen. Men når invasjonen kommer og det blir opprettet en stor og sterk vestfront, samtidig med at luftangrepene mot de tyske byer tiltar i omfang og styrke og samtidig med at russerne åpner sin siste og største offensiv og samtidig med at de allierte går til angrep både i Italia og på Balkan, vil denne siste tyske illusjon briste. Og dermed er seieren vunnet og Europa befridt. Alt dette vil skje i 1944. De siste månader i langvarige og grusomme krigen ligger foran oss. De vil sikkert bli hårdere og villere enn nogen andre, men de må finne oss like urokkelige og stålsatte som før. For det er vi som seier.

VVVVVVVVVVV

Årets årlige festiviteter ble i 1943 markert med KRIKSEMINN, en feiring som ikke ble gjennomført i 1942. KRIKSEMINN, avsluttet onsdag aften kl. 21.

Ved årskiftet er det etter østfronten som preger den militære situasjon. I november og desember forsøkte den tyske øverstbefalende på sydvestfronten, generalfeldmarschall von MANNSTEIN å utslette det store framspring ved Kiev, som det var lykkes rysser å opprette i begynnelsen av november. Han satte inn alt han kunde disponere i dieblikket, men kunde bare vinne fram halvveis til Kiev. I julen satte så general VITUTIN, som er øverstbefalende for den russiske armegruppe i Kiev-avsnittet, inn en motoffensiv, som ifølge tyske kilde er overveldende. Russerne vant hurtig tilbake byene RAPOMYSL, KOROSTEN og SHITOMIR, som det var lykkes tyskerne å gjenerebre under sin motoffensiv. Men den russiske offensiv førte lang ut over det. Søndag 2. januar meldte Stalin at NOVGORAD VOLYNSK var erobret og neste dag ble det meldt at kosakpatruljer var gått over den gamle polsk-russiske grense fra før 1939. Fra Korosten rykket russerne fram og tok OLEVSK, 10 km. fra samme grense. Senere er de rykket langt inn på polsk området og 12. januar kunde Stalin kunngjøre at russiske tropper var rykket over elven STUCZ og inntatt jernbaneknutepunktet SARNY. Derved er jernbanen som forbinder Rowno med L'viv avskåret og all trafikk mellom tyskernes syd- og nordfront må gjennom områder over 100 km. lengre mot vest. Den andre støtstreten for russernes offensiv gikk rett mot syd fra Shitomir-trakten. Onsdag 5. januar ralt det viktige knutepunkt BERDITSJEV, som det hadde stått heftige kamper om. Før Berditsjevs fall var KASATIN erobret. Det ligger på jernbanelinjen fra Kiev til Shmerinka. De siste meldin-

fra dette frontavsnittet er at russene allerede er nådd fram til Bugs øvre løp. En tredje støtkile trenger sig fram i syd-østlig retning og tirsdag 4. januar ble det meldt at BELAJA TSHERKOV var falt. Hovedmålet for de russiske styrker som kjemper i denne retningen er antagelig å forse sig med trappene var Tsjerkassi-brohodet.

Santidig med dette veldige framstøt, som etter tyske kilder omfattet 1 million mann, satte den russiske øverstbefalende på det sydligste avsnitt, general KONJEV igang et kraftig angrep mot den viktige by KIROVOGRAD, som ligger midt i Dnjepr-basinjen. Lørdeg 8. januar falt denne byen, og store tyske avdelinger ble omringet nord for den og utslettet fullständig. Denne kilen fortsetter nu i retning av Novo Ujrainka, et av de aller viktigste jernbaneknutepunkter i helse Dnjepr-basinjen.

I det hele er stillingen for tyskerne i Syd-Russland slik at de nu har valget mellom å risikere å få avskåret sine ca. 60 divisjoner tilbaketoget, eller de må trekke sig definitivt ut av Russland. Det ene alternativ er ikke stort bedre enn det annet. Hvis tyskerne forlater Russland, må de ikke bare si adjø til Ukrainas naturrikdommer, men da må også prisgi den rest av prestatjoner som de enda hadde på Balkan. Allerede nu er det forordnet evaluering fra Bessarabia, og alle rumenske jernbaner er overfatt av tysk militær. Rike rumener bringer sig og sine rikdommer i sikkerhet i Tyrkia. I Bulgaria er situasjonen fortsatt meget spennet, og det kan når som helst inntrae ster omveltinger der. Også i Ungarn råder det stor nervøsitet.

Det er tydelig at det tyske folk i disse dager forberedes til at man blir nødt til å prisgi meget store områder i øst. Mange tyske aviser fremholder etter og etter at det er viktigere å holde den samlede front intakt enn å tviholde på enkelte landstrøder, hvor vedifulle disse kan være. General Ditmar, representanten for den tyske overkommando holdt tirsdag 11. januar et så pessimistisk foredrag i tysk krigshøsting at man ikke har hørt maken siden Stalingrad. All ulykker skyldes russernes tallmessige overlegenhet, som er steget på grunn av de store tyske tap.

PÅ LUFTFRONTEN har det også været stor aktivitet på nyåret. Natt til søndag, 2. januar ble det kastet 1000 tonn bomber over Berlin og like meget natten etterpå. Siden 18. november har Berlin vært utsatt for 10 kjempeangrep, og i løpet av disse angrep er det kastet over 14.000 tonn bomber over rikshovedstaden. Man har begynt å kaste mengder med tidsinnsattede bomber slik at folk ofte må bli i tilfluktsrommene opptil 12 timer ad gangen. Tirsdag, 4. januar angrep amerikanske fly i dagslys KIEL og Münster. Det var de kraftigste dagangrep under krigen og det blev voldt stor skade. Natt til 6. januar kastet britiske bombefly en stor bombe last mot østersjøhavnen STETMIN. Tirsdag 11. januar angrep store styrker amerikanske bombefly mål i Vest-Tyskland. Tyskerne sendte opp alt de eide av fly, og det kom til fortitredde luftkamper. De varte i tre timer. Det foreligger ennå ikke nøyaktige oppgaver over hvilke tap man hadde på begge sider, men man går ut fra at amerikanerne led store tap. Ellers har Mosquito-fly angrepet Berlin og andre mål i Tyskland og det her funnet sted ganske kraftige angrep mot militære mål i Nord-Frankrike.

PRESIDENT ROOSEVELT avarakte det amerikanske folk i sitt nyttårsbudskap til kongressen mot å se for lyst på situasjonen. Han ville ha gjennomført nasjonal arbeidsinnsats og forbud mot streikar, slik at seieren kunde oppnås hurtigere, men selv uten slike tiltak ville man gå av med seiron, hevdet han. Dette budskap har fått en meget blandet mottagelse i USA, der man ikke er beredt til å gjøre større ofre for krigen enn dem man allerede har gjort.

PÅ SYDFRONTEN er stillingen omtrent den samme som i slutt av 1943. Den 5. arme har rykket en del nærmere mot Casino. På den 8. armes front har det bare vært patruljevirksomhet. Det har vært stor aktivitet i luften mot italienske havner og byer.